

РЕШЕНИЕ

№ 33

гр. София , 16.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13 в закрито заседание на шестнадесети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Владимир Вълков

като разглежда докладваното от Владимир Вълков Търговско дело № 20211100900910 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.25 от Закона за търговския регистър във вр. с чл.274 и сл. от ГПК.

Образувано е по жалба на „С.М.“ ООД срещу отказ № 20210424101113-2/29.04.2021 г. да бъде заличен съдружник поради прекратено участие при условията на чл. 125 ал. 2 ТЗ. Поддържа се, че членственото правоотношение е прекратено по силата на изтеклия законоустановен срок. Навежда довод, че вписването на прекратеното членство произтича от настъпване на това обстоятелство, а промяната на капитала и съответно изменението на дружествения договор са самостоятелни обстоятелства, подлежащи на вписване. Приема, че понеже такива обстоятелства не са заявени, проверката им излиза извън обхвата на чл. 21 т. 5 ЗТРРЮЛНЦ. Иска се отказът да бъде отменен, а на регистърната администрация да бъде указано да впише заявеното обстоятелство.

В отговор по жалбата Агенция по вписванията, представлявана от юрк. Т., се застъпва теза, че заличаването на съдружник в хипотезата на чл. 125 ал. 2 ТЗ изисква представяне на надлежно взето от общото събрание решение, уреждащо съдбата на освободените дялове, допълване на капитала и промяна в дружествения договор в зависимост от взетите решения. Сочи се това да е важно с оглед защитата на дружествения капитал и интереса на кредиторите. Застъпена е теза, че сумата от дяловете на съдружниците следва да бъде равна на капитала и при заличаване на съдружник ще се получи несъответствие между вписания капитал и сумата от дяловете. Регистърната администрация следи служебно за обезпечаване капитала на дружеството като при липса на достатъчно имущество, което да послужи за изплащане стойността на дружествения дял и се стига до конкуренция между напускането от една страна и кредиторите от друга, ако не са съгласни с принципно възможно намаление на капитала. Понеже с прекратяване на участието

настъпват промени и в подлежащите на вписване обстоятелства е наложително да бъде представен и дружествен договор, който да отразява съществуващите обстоятелства. Застъпена е теза, че съблюдаването на тези изисквания осигурява гаранционната функция на капитала чрез запазване на неговото покритие. Сочи се съдебна практика, утвърждаваща необходимост от разрешаване на съдбата на освободените дялове и съобразяване на дружествения договор с настъпилата промяна с аргумент, че законът не познава хипотеза, в която търговското дружество разполага със свободни, непоети дружествени дялове и влиза в противоречие с чл. 117 ал. 2 ТЗ. На заявителя била указана необходимостта да представи доказателства за посочените обстоятелства, което той не направил. Иска се отказът да бъде потвърден. Претендира се възнаграждение за юрисконсулт.

По допустимостта на жалбата

Частната жалба е подадена от процесуално легитимирано лице, против подлежащ на обжалване акт и в установения едноседмичен срок, което я определя за допустима. Дължимата държавна такса е внесена.

По основателността на жалба.

Чрез законния си управител жалбоподателят е поискал Р.А.М. да бъде заличена като съдружник. Към заявлението е приложено предизвестие от Р.А.М. при отразяване да е получено от управителя на 22.01.2021 г.

За да постанови отказа длъжностното лице по регистрация приема, че с напускане на съдружника се освобождава капитал и за вписване на прекратеното участие е необходимо да бъде взето решение от общото събрание, уреждащо съдбата на освободените дялове с чел попълване на капитала и промяна на дружествения договор съобразно взетите решения. Изложени са съображения, че отсъствието на имущество, надвишаващо стойността на капитала и делът на напускащия не бъде поет от оставащите съдружници необходимо е намаляване на капитала, ако размерът му го позволява. Непровеждането на такава процедура създава конкуренция между напускането от една страна и кредиторите на дружеството, ако те не са съгласни с намаляването. Като допълнителен аргумент е посочено, че от посоченото предизвестие се установява възможност подписите да бъдат копирани и манипулирани, поради което не се установява валиден документ.

Жалбата е основателна.

Както отчита и длъжностното лице по регистрацията възложените му функции обезпечават обществен интерес от достоверност на утвърдените от закона като подлежащи на огласяване обстоятелства. В тази насока законът очертава кръга от лицата, овластени да инициират регистърното производство. Според чл. 21 т. 5 ЗТРРЮЛНЦ длъжностното лице дължи да се увери в съществуването на заявените за вписване обстоятелства от приложените към заявлението документи. Дължимата проверка от страна

на длъжностното лице по регистрацията обхваща, но и е ограничена до указаните в закона факти, обуславящи заявеното за огласяване обстоятелство.

Заявлението удовлетворява предписаните от закона формални предпоставки за обективизиране на искането като са налице условията на чл. 21 т. 1, т. 3 и т. 4 (квитанция за внесена държавна такса) ЗТРРЮЛНЦ.

Промяната в състава на съдружниците в дружество с ограничена отговорност подлежи на вписване в търговския регистър, което удовлетворява и изискването на чл. 21 т. 2 ЗТРРЮЛНЦ.

Законът не предписва конкретен документ, обективиращ заявеното в случая обстоятелство – заличаване на вписан съдружник. В контекста на чл. 21 т. 5 ЗТРРЮЛНЦ заявителят дължи да докаже документално проявлението на заявеното в случая и предписано от закона като подлежащо на вписване обстоятелство. По изричен текст на закона проверката на документа се осъществява „от външна страна“. Това ще рече, че меродавно е неговото съдържание – отразените в него изявления като извън обхвата на длъжимата, поради което и допустима проверка остават обстоятелствата, при които е създаден документът. При тези съображения необоснован е формираният от длъжностното лице по регистрацията извод, че липсва валиден документ. Обективизираните изявления позволяват еднозначен извод, че Р.А.М. е поискала да прекрати участието си в дружеството и това изявление е достигнало до насрещната страна в членственото правоотношение – дружеството. Тези обстоятелства и предвид отразената дата на получаване позволяват еднозначен извод, че предвидения от закона срок е изтекъл.

Настоящият състав не споделя поддържаните в съдебната практика и развити от длъжностното лице съображения, че решението за съдбата на освободените дялове е предпоставка за вписване на заявеното обстоятелство. Възлагайки в отговорност на регистърната администрация отстояването на обществен интерес законът определя и средството за това. Заявеното в случая искане касае промяна на конкретно вписано обстоятелство – заличаване на съдружник поради прекратено участие в дружество с ограничена отговорност. Съгласно чл. 125 ал. 2 ТЗ съдружникът може да прекрати участието си в дружеството с писмено предизвестие, направено най-малко 3 месеца преди датата на прекратяването. С оглед и правилото на чл. 14 ал. 1 ЗЗД предизвестията произвежда придаденото му от закона значение с достигане на изявлението до неговия адресат – в случая търговското дружество. Следователно, обхватът на преценка в рамките на регистърното производство е ограничен до проявлението на така указаните от закона обстоятелства.

Както бе посочено вече, нормата на чл. 21 т. 5 ЗТР ограничава обхвата на осъществяваната от длъжностното лице проверка до възможността заявеното за вписване обстоятелство да настъпи при нормативно предписаните или договорно утвърдени предпоставки. След като законът свързва заявеното за вписване обстоятелство с писмено

предизвестие и изтекъл срок, настоящият състав не намира основание да счита, че в процедурата по вписване на това обстоятелство длъжностното лице дължи да обезпечи яснота и за съдбата на освободените дялове. Нито буквата, нито смисълът на закона ангажират длъжностното лице по регистрацията да изследва съдбата на освободените дялове при прекратено членство. Това задължение възниква, когато е поискано вписване на самостоятелното и различно от заявеното в случая обстоятелство. Вярно е, че длъжностното лице дължи да гарантира обществен интерес, обусловен от осигурен минимален размер на капитала. Законът обаче предпоставя проверката в тази насока от нарочно заявено искане. Освен, че липсва нормативно предписано изискване за едновременно заявяване напускането на съдружник с утвърждаване съдбата на освободения дял в капитала, такава необходимост не следва и от смисъла на закона. И по отношение на регистърното производство, охранително по своя характер, приложимо е правилото на чл. 6 ал. 2 ГПК – обемът на търсеното съдействие се определя от съдържанието на искането.

Отказът за вписване на промяната в състава на съдружниците не е годен да осигури и законоустановената гаранция за интересите на кредиторите на дружеството с ограничена отговорност. Имущественото покритие на капитала не зависи от персоналният състав на фигуриращите по партидата съдружници, а както отчита и длъжностното лице по регистрацията от наличието на парично оценени блага в патримониума на дружеството. Законът регламентира нарочни правила за осигуряване на имуществено покритие при възникване на дружеството – чл. 119 ал. 1 т. 4 и т. 5 ТЗ. Напусналият съдружник няма право върху вноската си в капитала, а върху съответна част от положителната разлика между активите и пасива в имуществото. Стойностното изражение на капитала е пасив в патримониума на дружеството, а не част от неговия актив. Внесената или дори само записана вноска ангажира съдружника и при напускане на дружеството. Ангажимент за дружеството остава да обезпечи имуществено огласената при вписването гаранция за своите кредитори като срещу отразената в пасива стойност поддържа налично имущество. Вярно е, че възникналото парично задължение с факта на прекратеното членство определя съдружника като кредитор, но конкуренцията с кредиторите на дружеството е предпоставена от превишение на стойността на имуществото спрямо стойността на задълженията на търговеца към неговите кредитори. Понеже напусналият съдружник няма дял от капитала, а право да получи съответстваща част от формиран приход от дейността на дружеството, обективно е изключена конкуренция по отношение на предвидената от закона гаранция за кредиторите на дружеството – капиталът.

Вярно е, че законът свързва съществуването на дела с конкретен негов притежател, но и изрично регламентира хипотеза на имуществено непокрит дял – чл. 121 ал. 2 ТЗ. Тази норма следва да намери съответно приложение и в случая – останалият съдружник дължи да реши съдбата на освобождаваните дружествени дялове, но не указва срок, в който това следва да стане. Предписаната от длъжностното лице по регистрацията функционална връзка между освободените дялове и поемането им, съответно редуциране размера на

капитала е израз на очаквана от закона грижа към дружествените дела, което именно цели да осигури и предписаният срок на предизвестие. Липсва обаче нормативно регламентирани последици от неполагането на тази грижа. При положение, че законът не обуславя заличаване на напуснал съдружник от разрешаване на съдбата на освободените дялове, настоящият състав не намира основание такава връзка да бъде наложена по пътя на тълкуването. Освен, че обективно не е в състояние да осигури общественополезния резултат, отказът да бъде неогласено прекратеното участие в дружеството създава привидност в противно на принципа на публичността, налагащ своевременно огласяване на относими към търговеца обстоятелства, отчетени от закона за значими за обществен интерес. Макар и капиталово, дружеството с ограничена отговорност има силно изразен персонален характер, което налага яснота за лицата, осигуряващи дейността на дружеството.

Понеже съдружникът не отговаря за задълженията на дружеството имуществените интереси на кредиторите не биха могли да бъдат осигурени и чрез правилото на чл. 10 ЗТРРЮЛНЦ. Поддържането на невярната информация досежно участието в дружеството обаче би могло да застраши интересите на кредиторите на дружеството, ако му се доверят в резултат на привидното участие на незаличения съдружник.

Законът предписва огласяване на дружествен договор, отразяващ актуалното състояние, но изрично свързва това задължение с изменение или допълнение на дружествения договор, т.е. **извършена промяна** на този акт – чл. 119 ал. 4 ТЗ. Макар и прекратеното членство при условията на чл. 125 ал. 2 ТЗ да обуславя необходимост от такава промяна, бездействието на дружеството да предприеме необходимите действия, включително да съобрази дружествения договор с актуалното състояние, не обосновава пречка за оповестяване на актуалната информация за самостоятелното, подлежащо на обявяване обстоятелство - действителните притежатели на дялове в капитала (чл. 65а ТЗ).

В обобщение следва да се посочи, че обуславяне на вписването от решение на общото събрание за съдбата на освободените дялове лишава от съдържание изрично вмененото задължение за своевременно заявяване на подлежащите на вписване обстоятелства. Настоящият състав споделя довода на жалбоподателя, че задължението за огласяване пряко произтича от възникналото обстоятелство с призната обществена значимост – чл. 6 ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ. Едва огласяването му осигурява в пълнота интересите на третите лица, като същевременно утвърждава достоверност на документално удостовереното правно положение досежно персоналния състав на съдружниците в дружество с ограничена отговорност. За всички става ясно, че зад дейността на дружеството не стои напусналият съдружник. Третите лица, било то и кредитори, нямат предоставена от закона възможност да въздействат върху персоналния състав на търговското дружество, но огласяването на настъпилата промяна им обезпечава реална възможност да преценят доколко неяснотата за съдбата на освободените при прекратеното членство дялове рефлектира върху интересите им и при необходимост – да предприемат съответните действия за да защитят интересите си. Регистърното производство обективно не е в състояние да обезпечи икономическия интерес

на кредиторите на дружеството, поради което и законът не очаква от длъжностното лице по регистрацията да следи за него.

При наличие на противоречива съдебна практика обжалваният отказ следва да бъде отменен.

По разноските

Предявеното искане за разноски е неоснователно както поради обстоятелството, че Агенция по вписванията не е страна в гражданско правоотношение, обуславящо отговорност за разноски по смисъла на чл. 78 ГПК, така и с оглед изхода на спора. Предвид нормата на чл. 81 ГПК настоящият състав приема, че дължи да огласи неоснователността на предявената претенция с нарочен диспозитив.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ № 20210424101113-2/29.04.2021 г. на длъжностно лице по регистрацията при Агенция по вписванията.

УКАЗВА на основание чл. 25 ал. 5 ЗТР на длъжностното лице по регистрацията да впише обстоятелствата по заявление А4 вх. № 20210424101113.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Агенция по вписванията по чл. 78 ал. 8 ГПК.

Решението може да бъде обжалвано с частна жалба пред Апелативен съд – София в едноседмичен срок от съобщението.

Съдия при Софийски градски съд: _____